

SPIRAEA ULMARIA L. — suručica

Sinonimi: Filipendula ulmaria Maxim. — Ulmaria palustris Moench. — Ulmaria pentapetala Gilib.

Narodni nazivi: blaga jabuka — buditeljica — medunika — močvirski oslad — osinka — svinjurak — sračica.

{rokbox title=|Suručica| }images/stories/ljekovitobilje/140-surucica.jpg{/rokbox}

Opis biljke: to je višegodišnja, grmolika i do 1,5 m visoka biljka s neodebljalim i puzavim korijenom. Stabljika je kutasta, u gornjem dijelu razgranjena, s perasto sastavljenim i dlakavim listovima. Mali žućkasto-bijeli cvjetovi skupljeni su u sastavljenim cvatovima.

{rokbox title=|Suručica| }images/stories/ljekovitobilje/140-surucica2.jpg{/rokbox}

Miris i okus: cvjetovi mirišu ugodno, slično gorkom bademu. Okus korijena je sluzav, pomalo oštar, nalik na okus vanilije.

Vrijeme cvatnje: lipanj do kolovoza.

Stanište: suručica raste na vlažnim livadama, među vrbama i johama, uz potoke i manje rijeke, na svijetlim prostranim šikarama, na zemljištu bogatom ili siromašnom vapnom.

Ljekoviti dijelovi biljke: sabiru se cvjetovi (Flores Spiraeae), zatim biljka u cvatu (Herba Spiraeae) tako da se odreže 30 do 40 cm od zemlje, kako sabrana droga nebi sadržavala mnogo debelih i odrvenjenih stabljika, a u proljeće ili jesen sabire se i korijen (Radix Spiraeae). Staro farmakološko ime za tu drogu je Flores, odnosno, Radix Barbae caprinae. Cvjetovi i biljka suše se u sjeni, dok se korijen, nakon što se temeljito očisti, naniže i suši obješen u sjeni na prozračnom mjestu.

Ljekovite i djelotvorne tvari: suručica sadrži u cvjetovima, korijenu, a dijelom i u listovima, eterično ulje sa spojevima salicilne kiseline. U eteričnom ulju sadržan je i heliotropin i vanilin. U cvatućoj biljci može se dokazati slobodna salicilna, citronska i taninska kiselina. U korijenu je, nadalje, dokazan glukozid gaulterin i mnogo kremične kiseline. U cijeloj biljci sadržani su kamforu slični spojevi, terpeni, smola, mast i bojena tvar spirein.

Ljekovito djelovanje: salicilni spojevi čine ovu biljku vrlo prikladnom za liječenje gihta i reumatizma. Velika moć izlučivanja znoja tih salicilnih spojeva djeluje na brzo izlučivanje svih otrovnih tvari pa je suručica punovrijedna ljekovita biljka za čišćenje krvi. Čaj se vrlo preporuča kod vodene bolesti, naročito kod potkožnog i trbušnog skupljanja vode, kod bolesti mjehura i bubrega i protiv glista. Kako velika količina salicila ne djeluje samo protiv procesa gniljenja i vrenja nego i smanjuje povišenu fibroznu temperaturu tijela, suručica je kao lijek vrlo dobra kod oboljenja želuca i crijeva uslijed probavnih smetnji te kao lijek za snižavanje povišene temperature.

Priprema čaja vrši se kao oparak od 1 do 2 čajne žlice cvjetova ili biljke u cvatu za 1 šalicu, a piju se u gutljajima 2-3 šalice dnevno i nezaslađeno. Sitno izrezani suhi ili svježi korijen stavlja

se kroz 6 sati u hladnu vodu, zatim se jednom kratko prokuha, ostavi stajati 1-2 minute i procijedi. Uzima se 1-2 čajne žlice korijena za 1 šalicu čaja, a piju se 2-3 šalice dnevno u gutljajima i nezaslađeno.

Svježe istiješteni sok iz čitave biljke može se upotrijebiti i tako da se dnevno uzima 1 jedaća žlica soka s malo vode, bez ikakvog dodatka.

Primjena u pučkoj medicini: u pučkoj medicini oduvijek je suručica hvaljena kao sredstvo koje tjera vodu pa se upotrebljava kad postoji upalni nadražaj bubrega. Tu je primjenu više puta potvrdila naučna medicina.

U pučkoj je medicini suručica oduvijek vrijedila i kao prirodni lijek protiv ugriza bijesnog psa. To sredstvo iz iskustva pučke medicine potvrdila je i medicinska nauka. Kao lijek protiv posljedica ugriza bijesnog psa žvače se više puta dnevno, kroz 3 do 4 dana, sitno izrezani svježi korijen (dr med. Kunen).

Primjena u liječenju životinja: kod vodenih oteklinu nogu i trbuha kod domaćih životinja daje se čaj od suručice. Kod hromosti teleta vrlo je dobar čaj od suručice bilo kao piće ili kao oblog.

b) SPIRAEA FILIPENDULA L. — gomoljasta suručica

Sinonimi: Filipendula filipendula Voss. — Filipendula hexapetala Gilib. — Filipendula vulgaris Moench. — Ulmaria filipendula Kostel.

{rokbox title=Gomoljasta suručica}images/stories/ljekovitobilje/140-surucica3.jpg{/rokbox}
Narodni nazivi: gruzelj — grizica — gripelj zelje — kripelj — ljetna liandra — mali paprat — osladje — pasja ruta — sračica — suručarka — suručica — trava od šuljeva — tukica — želudovo zelje.

{rokbox title=Gomoljasta suručica}images/stories/ljekovitobilje/140-surucica4.jpg{/rokbox}
Ova vrst suručice ima tanko korijenje s vretenastim odeblanjima i bijele cvjetove, ali izvana purpurno-crvene boje.

Korijen je ranije bio u službenoj upotrebi pod nazivom Radix Filipendulae. Ta vrsta suručice u pučkoj se medicini ne razlikuje od ranije opisane suručice i za liječenje se primjenjuje na isti način.

